

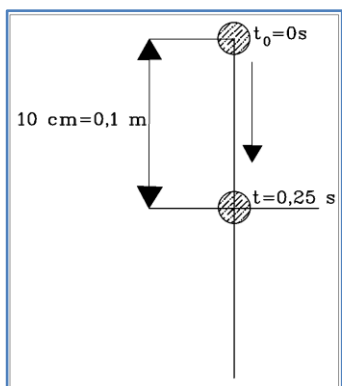
Movimento Ondulatorio I

Movimento Ondulatorio I

Exercicio nº 1

1.- Unha partícula de 25 g de masa, realiza un MHS seguindo o eixe Y, comezando o seu movemento no punto máis alto da traxectoria. Tarda 0,25 s en chegar ao punto central da traxectoria separado da posición inicial 10 cm. Calcula:

- O período e a frecuencia,
- a ecuación do movemento, e estuda a posición da partícula cando o tempo tome os valores 0,5 , 0,7 , 0,75 e 0,9 segundos. Para que valores de tempo a elongación é máxima?
- A ecuación que proporciona a velocidade en cada instante. Calcula a velocidade aos 0,5, 0,7, 0,75 e 0,9 segundos. Para que valores de tempo a velocidade é máxima?
- A ecuación que proporciona a aceleración en función do tempo. En que puntos da traxectoria a aceleración é máxima?
- Calcula a enerxía mecánica e as enerxías cinética e potencial cando o tempo transcorrido sexa 2,36 minutos.

O corpo comeza o movemento no punto máis alto da traxectoria e tarda 0,25 s en chegar ao punto de equilibrio.

Resulta evidente pois que:

$$A = 0,1 \text{ m} \quad \text{e} \quad T = 1 \text{ s}$$

E polo tanto $\omega = 2\pi \text{ rad/s}$

Así que a ecuación ten que ter a forma:

$$y = 0,1 \text{ sen} (2\pi t + \theta_0)$$

Para determinar a fase inicial, θ_0 , aplico a ecuación cando $t=0$ e enton $y=0,1 \text{ m}$

$$0,1 = 0,1 \text{ sen} (2\pi \cdot 0 + \theta_0)$$

Ou sexa que: $\text{sen} \theta_0 = 1 \rightarrow \theta_0 = 90^\circ = \frac{\pi}{2}$

E polo tanto a ecuación da posición é: $y = 0,1 \text{ sen} (2\pi t + \frac{\pi}{2})$

Calculo agora as posicións indicadas:

Si $t=0,5 \text{ s}$ enton $y=-0,1 \text{ m}$

Si $t=0,75 \text{ s}$ enton $y=0 \text{ m}$

Si $t=0,7 \text{ s}$ enton $y=-0,031 \text{ m}$

Si $t=0,9 \text{ s}$ enton $y=+0,081 \text{ m}$

Para buscar a ecuación da velocidade só compre derivar a expresión anterior:

$$v = 0,1 \cdot 2 \cdot \pi \cos \left(2\pi t + \frac{\pi}{2} \right)$$

$$v = 0,2 \cdot \pi \cos \left(2\pi t + \frac{\pi}{2} \right)$$

E agora calculas as velocidades nos tempos indicados:

Tempo (s)	Velocidade (m/s)
0,5	0
0,75	0,628
0,7	0,597
0,9	0,369

A velocidade máxima será : $v_{m\acute{a}xima} = 0,2 \cdot \pi \frac{m}{s} = 0,628 \text{ m/s}$

Esta velocidade acadará-se cando $\cos \left(2\pi t + \frac{\pi}{2} \right) = \pm 1$ e iso acontecerá cando:

$$2\pi t + \frac{\pi}{2} = 0, \pi, 2\pi, 3\pi, \dots \dots \dots = n \cdot \pi, \text{ expresión na que } n \in \mathbb{Z}$$

Ou sexa que: $2\pi t + \frac{\pi}{2} = n \cdot \pi$

E simplificando tes que: $2t + \frac{1}{2} = n \rightarrow 2t = n - \frac{1}{2} \rightarrow t = \frac{n-1/2}{2}$

Podíamos ter calculado tamén as velocidades recorrendo a esta outra expresión:

$$v = \pm \omega \cdot \sqrt{A^2 - y^2}$$

Por exemplo, se $t=0,5$ s enton $y=-0,1$ m e polo tanto $v=0$ m/s.

E se $t=0,75$ s , enton $y=0$ m e polo tanto a velocidade é máxima:

$$v = \pm A \cdot \omega = \pm 0,1 \cdot 2\pi = \pm 0,628 \text{ m/s}$$

E se $t=0,7$ enton $y=-0,031$ m e enton a velocidade é:

$$v = \pm \omega \cdot \sqrt{A^2 - y^2} = \pm 2\pi \cdot \sqrt{0,1^2 - (-0,031)^2} = \pm 0,597 \text{ m/s}$$

Enfin, xa está.

Para calcular a ecuación da aceleración, podemos derivar a da velocidade e obtemos:

$$a = 0,2 \cdot \pi \cdot 2 \cdot \pi \left[-\text{sen} \left(2\pi t + \frac{\pi}{2} \right) \right]$$

Ou sexa ao final obtés a expresión que xa coñeces :

$$a = -y \cdot \omega^2$$

Esta expresión xa indica en que posicións a aceleración vai ser nula e en cal vai ser máxima. No punto de equilibrio, no que $y=0$, a aceleración será nula e nos extremos da traxectoria, nos que $y=\pm A$ pois será máxima.

Para calcular as enerxías.

Observa que xa podes calcular a enerxía mecánica pois:

$$E_M = \frac{1}{2} \cdot k \cdot A^2$$

Para calcular k, tes que ter en conta que : $k = m \cdot \omega^2 = 0,025 \cdot (2\pi)^2 = 0,99 \text{ N/m}$

Se redondeamos a constante a 1 tampouco facemos ningún mal, porén eu vou seguir co valor 0,99 N/m.

$$E_M = \frac{1}{2} \cdot 0,99 \cdot 0,1^2 = 4,95 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

Para calcular a enerxía potencial tes que calcular a elongación no tempo indicado.

$$2,36 \text{ min} \cdot \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 141,6 \text{ s}$$

$$y = 0,1 \text{ sen} \left(2\pi t + \frac{\pi}{2} \right) = -0,081 \text{ m}$$

Agora calculamos a enerxía potencial:

$$E_P = \frac{1}{2} \cdot k \cdot y^2 = \frac{1}{2} \cdot 0,99 \cdot (-0,081)^2 = 3,24 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

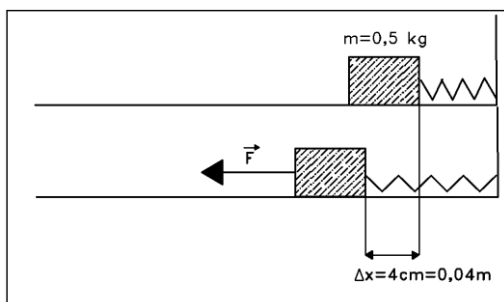
Para calcular a enerxía cinética o camiño máis curto é restar á enerxía mecánica a enerxía potencial.

$$E_M = E_P + E_C \rightarrow E_C = E_M - E_P = 1,71 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

Exercicio nº 6

6.-(Seletividade setembro 2015) Unha masa de 0,5 kg está unida ó extremo dun resorte (de masa desprezable) situado sobre un plano horizontal, permanecendo fixo o outro extremo do resorte. Para estirar o resorte unha lonxitude de 4 cm requírese unha forza de 5 N. Déixase o sistema masa-resorte en liberdade. Calcula:

- o traballo realizado pola forza elástica desde a posición inicial $x = 4$ cm ata a súa posición de equilibrio $x = 0$; (solución: 0,1 J)
- o módulo da velocidade da masa cando se atopa a 2 cm da súa posición de equilibrio; (solución: 0,55 m/s)
- a frecuencia de oscilación do citado resorte se inicialmente se estirase 6 cm. (solución: 2,5 Hz)

Imos resolver a primeira parte.

Cunha forza de 5 N estiramos o resorte 4 cm, polo tanto aplicando a lei de Hooke:

$$F = k \cdot \Delta x \rightarrow k = \frac{F}{\Delta x} = \frac{5 \text{ N}}{0,04 \text{ m}} = 125 \text{ N/m}$$

- Observa que en canto soltemos o corpo este comezará a realizar un MHS de amplitude 4 cm. No momento inicial está no punto extremo $x=A=0,04$ m, cando chegue ao punto de equilibrio $x=x_0=0$ m

$$W = \Delta E_p = \frac{1}{2}k \cdot A^2 - \frac{1}{2}k \cdot x_0 = \frac{1}{2} \cdot 125 \cdot 0,04^2 \text{ (J)} = \mathbf{0,1 \text{ J}}$$

- Cando se encontre a 2 cm da posición de equilibrio, o corpo terá enerxía potencia e enerxía cinética, e a súa suma será igual á enerxía mecánica:

$$E_M = E_P + E_C \rightarrow E_C = E_M - E_P \text{ (1)}$$

Como acabamos de ver, a enerxía mecánica é 0,1 J. A enerxía potencial cando $x=2\text{cm}=0,02$ m será:

$$E_P = \frac{1}{2}k \cdot x^2 = \frac{1}{2} \cdot 125 \cdot 0,02^2 \text{ (J)} = \mathbf{0,025 \text{ J}}$$

E de acordo coa expresión (1) a enerxía cinética será: $E_C = E_M - E_P = \mathbf{0,075 \text{ J}}$

$$E_C = \frac{1}{2}m \cdot v^2 = 0,075 \text{ J} \rightarrow v = \mathbf{0,55 \text{ m/s}}$$

- Este apartado é algo confuso. Aclaremos a cuestión.

Se é o mesmo resorte enton a constante segue a ser 125 N/m . Vale?

De que depende a frecuencia do resorte?

Pois como: $k = m \cdot \omega^2$ e como $\omega = 2 \cdot \pi \cdot f$ enton resulta que a frecuencia non depende de canto estiremos o resorte. Só depende da relación anterior.

Está fácil mais vou dar un par de voltas por aquilo de facer xinasia mental.

$k = m \cdot \omega^2$ e como $\omega = 2 \cdot \pi \cdot f$ podemos escribir:

$$k = m \cdot 4 \cdot \pi^2 \cdot f^2$$

De onde podemos obter: $f^2 = \frac{k}{4 \cdot \pi^2 \cdot m}$

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m}} = 2,52 \text{ Hz}$$

Exercicio 7

7.- Seletividade xuño 2014) Un oscilador harmónico atópase nun instante na posición $x=A/2$ (A =amplitude). A relación existente entre as súas enerxías cinética e potencial é:
a) $E_c = 3E_p$; b) $E_c = 2E_p$; c) $E_c = E_p/2$.

Moito fácil.

$$\text{Se } x = \frac{A}{2} \text{ enton: } E_p = \frac{1}{2} k \cdot x^2 = \frac{1}{2} k \cdot \frac{A^2}{2^2} = \frac{1}{8} \cdot k \cdot A^2$$

$$\text{A enerxía mecánica é: } E_M = \frac{1}{2} k \cdot A^2$$

$$\text{E a enerxía cinética será: } E_C = E_M - E_p \rightarrow E_C = \frac{1}{2} k \cdot A^2 - \frac{1}{8} \cdot k \cdot A^2 = \frac{3}{8} k \cdot A^2$$

Así que a resposta correcta é.....

Exercicio 9

9.- (Seletividade setembro 2013) Se temos un resorte de constante elástica coñecida, ¿cómo podemos determinar o valor dunha masa descoñecida? Describe as experiencias que debemos realizar.

Para este, deberías repasar a práctica da Lei de Hooke.

Alí vimos que:

$$k \cdot \Delta y = k \cdot (y - y_0) = m \cdot g$$

Como coñecemos a constante, terás que medir a lonxitude do resorte en repouso (sen nada pendurado) e logo coa masa pendurada. Como, supostamente, coñecemos o valor da gravidade pois.....

Exercicio 10

10.- Unha partícula realiza un MHS suxeita a un resorte, e sabemos que a súa enerxía mecánica é $3 \cdot 10^{-5}$ J. Ademais o valor da forza máxima é $1,5 \cdot 10^{-3}$ N. O seu movemento iniciouse cando $\theta=60^\circ$ e o seu período é 2 s. Calcula:

- a) A amplitude, o valor de k e o valor da masa.
- b) As ecuacións que determinan a posición, a velocidade e a aceleración en calquera instante.
- c) O valor da velocidade cando $t=1$ s.
- d) O valor da enerxía cinética e da enerxía potencial cando $t=1$ s

a) Sabemos que: $E_M = 3 \cdot 10^{-5} = \frac{1}{2} k \cdot A^2$ (1)

Ademais segundo a Lei de Hooke: $F = k \cdot \Delta y$

A forza é máxima cando a elongación é a amplitude, cando $y=A$: $F_{M\acute{a}xima} = k \cdot A$,
entón:

$$1,5 \cdot 10^{-3} = k \cdot A$$
 (2)

Con (1) e (2) temos un sistema de ecuacións con dúas incógnitas que se resolve sen dificultada con tal de dividir membro a membro a ecuación (1) entre a (2):

$$\frac{3 \cdot 10^{-5}}{1,5 \cdot 10^{-3}} = \frac{\frac{1}{2} \cdot k \cdot A^2}{k \cdot A} \rightarrow A = 0,04 \text{ m}$$

Agora podemos calcular a constante por exemplo coa ecuación (2) e obtemos:

$$k = 0,0375 \text{ N/m}$$

Para calcular o valor da masa, precisamos da expresión: $k = m \cdot \omega^2$ (3)

Como o **período é de 2 s** (ou sexa que a frecuencia é 0,5 Hz) resulta que :

$$\omega = \frac{2 \cdot \pi}{T} = \pi \text{ (rad/s)}$$

Agora na expresión (3) podes calcular a masa: $m = 3,8 \cdot 10^{-3} \text{ kg} = \mathbf{3,8 \text{ g}}$

b) A ecuación da posición será do tipo:

$$y = A \cdot \text{sen} (\omega \cdot t + \theta_0)$$

Nesta expresión, $A = 0,04 \text{ m}$, $\omega = \pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$, e $\theta_0 = 60^\circ \cdot \frac{2\pi}{360^\circ} = \frac{\pi}{3} \text{ rad}$

E polo tanto:

$$y = 0,04 \cdot \text{sen} \left(\pi \cdot t + \frac{\pi}{3} \right)$$

Para calcular a ecuación da velocidade, derivamos:

$$v = 0,04 \cdot \pi \cdot \cos \left(\pi \cdot t + \frac{\pi}{3} \right)$$

E para a da aceleración derivamos a anterior:

$$a = -0,04 \cdot \omega^2 \cdot \text{sen} \left(\pi \cdot t + \frac{\pi}{3} \right)$$

c) Para calcular a velocidade cando $t=1 \text{ s}$, só tes que introducir o valor do tempo na ecuación da velocidade (recorda programar a calculadora en radian).

A min deu-me: $v_1 = \mathbf{-0,063 \text{ m/s}}$

d) Para este apartado podes calcular a enerxía cinética (tes a velocidade e a masa) e a enerxía mecánica (tes a amplitude). Para calcular a enerxía potencial só tes que restar á enerxía mecánica o valor da enerxía cinética.

$$E_C = \frac{1}{2} m \cdot v^2 = \frac{1}{2} \cdot 3,8 \cdot 10^{-3} \cdot (-0,063)^2 = \mathbf{7,54 \cdot 10^{-6} \text{ J}}$$

$$E_M = \frac{1}{2} k \cdot A^2 = \frac{1}{2} \cdot 0,0375 \cdot 0,04^2 = \mathbf{3 \cdot 10^{-5} \text{ J}}$$

Este último é un calculo que min precisaríamos pois é un dato do exercicio.

Enfin, a enerxía potencial sería: $E_P = \mathbf{2,25 \cdot 10^{-5} \text{ J}}$